

Handläggare
Ida Holsner
Telefon: 08 508 31 589**Till**
Kulturnämndens kulturmiljöutskott
2015-06-03
Nr 4

Remissvar angående förslag till detaljplan för Stuvaren 1 m fl. Kungsholmen, SDp 2011-17670

Förslag till beslut

att

avstyrka detaljplaneförslaget med hänvisning till den negativa påverkan på den kulturhistoriskt värdefulla miljön och vyer samt utblickar mot vattnet som förslaget innebär.

Sammanfattning

Förslaget innebär planläggning av vattenrummet för att möjliggöra permanent förtöjning för flytande drivmedelstation, flytande publika verksamheter, småbåtshamn och förtöjning av fartyg. Byggrätter för restauranger, drivmedelstation och tekniska anläggningar föreslås även på kajen. Förvaltningen anser att planläggning av vattenrummet och de tillkommande föreslagna byggrätterna på kajen minskar möjligheterna till utblick över och kontakt med innerstadens största vattenrum Riddarfjärden. Stadens vattenrum utgör ett särdrag inom riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. Förvaltningen kan acceptera bebyggelse på kajen men bedömer att föreslagen exploateringsgrad är för hög.

Berit Svedberg
KulturdirektörAnn-Charlotte Backlund
Stadsantikvarie

Underlag för beslut

Samrådshandlingar finns på Stockholms stads hemsida stockholm.se/detaljplaner.

UTLÅTANDE

Ärendet

Ärendet har remitterats från Stadsbyggnadskontoret till Stadsmuseet för svar senast 23 juni 2015.

Ärendets beredning

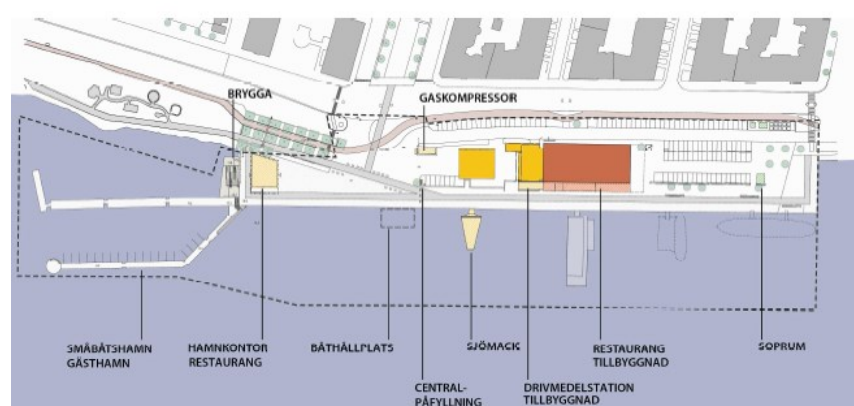
Ärendet har beretts av Stadsmuseets kulturmiljöenhet.

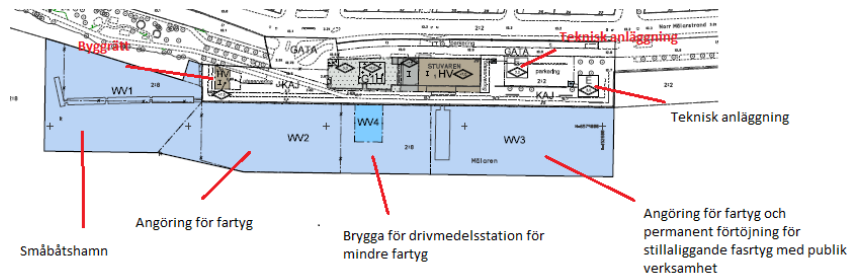
Bakgrund och syfte

Norr Mälarstrand har idag en strandpromenad som sträcker sig hela vägen från Västerbron till Stadshuset. Promenaden kantas av uppvuxen vegetation, parker, småbåtshamn och stensködd kaj. Den aktuella delen av sträckan erbjuder en helt fri utsikt över Riddarfjärden mot Västerbron i väster och staden i öster. På andra sidan vattnet ligger Söder Mälarstrand och Långholmen. Bebyggelsen på platsen utgörs av en drivmedelstation med handel som har tidsbegränsat bygglov samt en restaurangbyggnad som gradvis har vuxit och fått ett permanent bygglov. Utöver de två verksamheterna kantas kajen av sittmöbler och promenadstråk.

Planförslaget

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett detaljplaneförslag som innebär att befintliga verksamheter, restaurang med tillhörande pontonbrygga, drivmedelstation och handel, får ligga kvar på kajen. Utöver detta tillkommer ytterligare en byggnad på 195 kvm, två anläggningar för teknik och en flytande bensinstation och en småbåtsbrygga.

Ponton med restaurang som ges möjlighet till permanent förtöjning.

Kajen mot väster där en 195 kvm stor byggnad planeras.

Vattenvyn mot Västerbron, föreslagen båtbrygga för gästhamn hamnar vid bojarna, övriga kajen möjliggör angöring för fartyg.

Förvaltningens synpunkter

Kulturhistoriska värden

Kajen på Norr Mälarstrand ingår i riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården inom vilket vattenrummet är ett särdrag. I kulturmiljön ingår Norr Mälarstrands strandpromenad, ritad 1941-1943 av Holger Blom och Erik Glemme i den då rådande funktionalistiska parkstilen, som blev känd under namnet Stockholmskolan. Norr Mälarstrands strandpromenad är ett av de bästa exemplen ur skolan. Kajplatsen är en del av strandpromenaden som helhetsmiljö. Även Kungsholmstorg med allén som leder mot det öppna vattenrummet som är en del av Albert Lindhagens stadsplan ingår som ett motiv i Norr Mälarstrand.

Synpunkter på planförslaget

Förvaltningen anser att planförslaget innebär ett förvanskande av den öppna kajplatsen med utblickar, vyer och kontakten med vattnet, viktiga särdrag i staden och i riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. Idag utgör den aktuella delen av Norr Mälarstrand en skodd utskjutande kaj och öppning mot vattenrummet i promenadstråket som tillåter utblick över vattenrummet och staden. Resterande delar av promenaden kantas av park och kajer med angjorda mindre fartyg.

Planförslaget innebär en planläggning av vattnet och ger byggrätt för en gästhamn för småbåtar som underlag för en flytande bensinstation för båtar och mindre fartyg, förtöjning för mindre fartyg samt permanent förtöjning för flytande verksamheter med publik verksamhet. Resultatet av förslaget innebär att de idag fria ytorna som tillåter allmänheten att gå ut på kajen och uppleva kontakten med vattenrummet blir avskärmade med verksamheter, gästbrygga, fartyg och en flytande bensinstation. Utblicken och siktlinjerna över vattnet och staden går därmed förlorade. I planförslaget har enbart sikten från vattnet mot stadens silhuett beaktats och ingen hänsyn har tagits till de kvaliteter som utblicken och närheten till vattnet från kajen ger.

En marina med plats för småbåtar och en bensinstation för dessa är inte en del av den kulturhistoriska vattenmiljön vid Norr Mälarstrand med den intilliggande stenstaden och bör undvikas. De andra delar av norr mälarstrand där fartyg ligger förtöjda kan inte anses vara riktgivande då dessa fartyg fyller en i stora delar museal funktion som kan ses som en illustration av den funktion som kajen haft i Stockholms historia.

En utökning av den småbåtshamn som i dag finns placerad öster om kajen med en tillkommande gästbrygga innebär att verksamheten flyttas ut i vattnet ytterligare. En rad båtar på varje sida om en ny brygga tar upp stora delar av den öppna ytan sett från kajens västra sida mot Västerbron och innebär en vidare exploatering av vattenrummet. Dagens småbåtshamn ligger relativt indragen mot strandlinjen och stör inte vattenrummet i samma utsträckning.

Planförslaget medger även byggrätt för restaurangbyggnader med uteservering både på kajen och på utbyggnad över vattnet, tekniska anläggningar och drivmedelstationen med handel på kajen. Att ge planstöd för befintlig restaurangbyggnad och drivmedelstation på kaj bedöms vara möjligt eftersom de inte stör siktlinjer, men ändå möjliggör aktiviteter på platsen. Den byggrätt som tillkommer för restaurang eller handel i kajens västra hörn är 195 kvm stor. Den föreslagna placeringen innebär att den hamnar mitt i siktlinjen mot Västerbron och den gröna strandkanten längs strandpromenaden. Stadsmuseet bedömer åtgärden som förvanskande av de värden som den öppna kajen har.

I den östra delen av kajen föreslås en lika stor byggrätt för teknisk anläggning, även den med resultatet att siktlinjen i riktning mot staden skymms.

Det är viktigt att upplevelsen av öppenhet mot vattenrummet på platsen behålls och planläggning av vattnet som medger permanent byggrätt för restauranger bör undvikas på platsen. Det finns stora kulturhistoriska värden i att utblicken och siktlinjerna från kajen och kvaliteter i att den öppna platsen värnas. Verksamheter kan med fördel placeras på land istället för i vattnet och placeras på ett sådant sätt att de inte förtar tillgången till, och upplevelsen av, vattenrummet.

Bilaga

1. Plankarta
2. Plankarta illustration